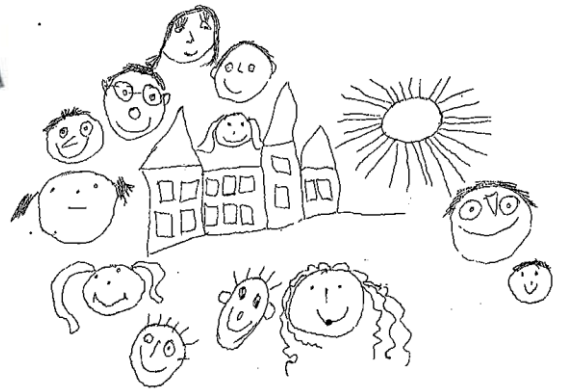

PASACIŅA

Nr.170 2020.gada NOVEMBRIS

CENA: DIVI PALDIES

KRĀSAINS IZDEVUMS REDZAMS: www.pasacina.beverina.lv

„PASACIŅAS” ZIŅAS ☺☺☺

✓ *Novembris ir Latvijas mēnesis.* Svētņu gaisotni, svinot Latvijas dzimšanas dienu, katra grupiņa šoreiz radīja pati. Tika dekorētas grupiņu telpas, neizpalika arī mazi, “mini koncertiņi” un svētņu kliņģera gabaliņš katram svinētājam.

✓ Latvijas dzimšanas dienu šogad neizdevās nosvinēt ar skaistu pasākumu un kopā būšanu, tāpēc aicinājām 4-gadīgo bērnu grupiņas vecākus kopā ar bērniem darboties mājās un izveidot savu Latvijas glezniņu. Pēc darbiņiem var saprast, ka mums tiešām ir visiem viena un katram sava Latvija. Milzīgs paldies vecākiem par veiksmīgo sadarbību un iesaistīšanos mācību procesā un grupiņas ikdienas dzīvē!

Ineta, Gīta, foto no PII “Pasaciņa” arhīva

„PASACIŅAS” ZIŅAS ☺☺☺

✓ Šogad 3-gadīgie bērni savu sveicienu Latvijai dzimšanas dienā uzzīmēja!

✓ Bērnu radošie darbiņi, tradicionāli katru gadu, ir skatāmi izstādē, ko PII “Pasaciņa” atklāj novembrī, otrā stāva galerijā. Izstādes nosaukums “Es un mana Latvija”

„PASACIŅAS” ZIŅAS ☺☺☺

✓ *5-gadīgo grupas bērni un pedagogi ir atsaukušies SIA ZAAO aicinājumam piedalīties akcijā pirmsskolas izglītības iestādēm “Dārgumu medības”. Akcijas laikā bērni kopā ar pedagogiem veic praktiskos darbus un pēta atkritumu sadalīšanos procesu, slieku dzīvi un gatavo kompostu.*

Haralds /5.g.v./ stāsta:

“Mēs visu laiku mācāmies par planētu Zeme, kur dzīvojam. Mums apkārt ir gaiss un vēl zeme, un ūdens. Mums vajag to zemi un ūdeni, un gaisu tīru, lai viss būtu veselīgs, un, lai mēs būtu veseli. Mēs mācāmies, ka nedrīkst piesārņot un visur mest atkritumus. Ir jāšķiro nederīgais un jāmet stikla kastē, papīra kastē un atkritumu kastē. Mēs arī izmēģinājam visādus eksperimentus ar ūdeni un gaisu, un zemē ierakām atkritumus. Vasarā izraksim un apskatīsimies, kas tur sanācis. Laikam ābols un mizas sadalīsies, bet tā pudele un maisiņi nē. Mums sētniece rādīja īstās komposta kaudzes – jauno un veco, kur liek lapas, lai nav jādiedzina. Vecajā jau bija laba zeme. Tur bija sliekas. Mēs grupā arī uztaisījām mazu kompostu, tikai kastē. Tur salikām zemi, visādas zāles, lapiņas, mizas un sanesām sliekas no mājām. Vienu atradām uz ceļa. Viņas uzreiz salīda zemē, bet tagad taisa tuneļus, lai ir gaiss. Mēs viņām palējam ūdeni un ielikām audzinātājas kafiju. Kad būs sanācis tas komposts, mēs tās sliekas palaidīsim ārā, bet tajā zemē kaut ko iestādīsim.”

Pierakstīja Agita, Agitas foto

„PASACIŅAS” TĒMA ☺☺☺

Kā bagātināt bērna valodu?

<https://www.delfi.lv/calis/jaunumi/ka-bagatinat-berna-valodu.d?id=13603395>

Valoda ir kā galds ar četrām kājām - runa, rakstība, lasīšana un klausīšanās ir savstarpēji saistītas daļas, kas citas citu palīdz balstīt. Lai bērns kļūtu par prasmīgu un aizrautīgu lasītāju, labākais, ko jūs varat darīt, ir kopīgi skaļi lasīt. Atvēliet kopīgai lasīšanai katru dienu vismaz 10 minūtes. Izvēlieties dažādas grāmatas. Pacietība un regularitāte darīs brīnumus.

Jau pāris mēnešu vecumā bērns aplūko zīmējumus un spēj ar roku tos norādīt. Māciet bērnu, ar viņa roku pieskaroties attēlam un to nosaucot. Bērns, saistot īstas lietas ar to attēlu un ar vārdisku nosaukumu, apgūst valodu. Kopīgi lasot, jūs paplašināt bērna redzesloku un attīstāt viņa iztēles spējas, pacietību klausīties, mācāt runāt, attīstāt vēlmi mācīties lasīt tikpat dabiski, kā runāt vai staigāt.

Sāciet ar to, ka runājieties ar bērnu un dziediet viņam šūpuļdziesmas. Pēc 6 mēnešu vecuma rādiet viņam grāmatas ar vienkāršiem, spilgti krāsotiem attēliem. Noder īsi bērnu dzejoļi. Ap 9 mēnešu vecumu meklējiet grāmatas, kurās attēlotas bērnam pazīstamas lietas un vārdi. Lasot norādiet uz attēliem, atsevišķām detaļām, mainiet balsi toni, attēlojiet izteiksmīgas grimases, plaušķiniet rokas, izdomājiet jebkādas īpašus efektus, lai piesaistītu bērna uzmanību.

Lai nodarbība ir īsa, bet dariet to bieži. Tad bērns saistīs grāmatu lasīšanu ar sev vismīļāko - jūsu klātbūtni un balsi. Atkārtota lasīšana padarīs stāstu paredzamu, un maziem bērniem ļoti patīk zināt, kas notiks tālāk.

Parādiet bērnam, kur ir attēls un kur rakstīts teksts. Lasot velciet līdzi ar pirkstu, tas parādīs, ka jālasa no kreisās uz labo, jāseko rindiņām no augšas uz leju. Vārdiem ir jēga, vārdi ir atdalīti ar atstarpēm un sastāv no burtiem. Burti mēdz būt lieli un mazie. Vecāki mājās lielākā mērā kā skola spēj lasot uzturēt jautru un nepiespiestu gaisotni, kas ļoti atvieglo mācības.

Lai gan vecāku dzīve mēdz būt drudžaina, centieties izbrīvēt laiku kopīgai lasīšanai vismaz reizi dienā, vislabāk noteiktā laikā. Bet neatmetiet cerības, ja gadās dienu izlaist. Turpiniet lasīt, cik bieži vien iespējams.

Var gadīties, ka bērns vairākus vakarus no vietas vēlas, lai viņam lasa priekšā vienu un to pašu stāstu. Lai gan jums tas var likties garlaicīgi, var būt, ka tieši šis stāsts vislabāk apmierina kādas bērna emocionālas vajadzības vai kāda iemesla dēļ turpina būt bērnam ļoti interesants. Esiet pacietīgi. Un bērns reiz noteikti būs gatavs dzirdēt jaunu stāstu.

Ir ļoti pārrunāt lasīto, bet nevajag censties pārspriest katru stāstu. Labi stāsti arī nepārrunāti veicinās bērnu lasītāri. Turklāt bērniem dažkārt vajadzīgs laiks, lai pārdomātu lasīto. Reizēm pat pēc pāris dienām bērns jūs var pārsteigt, izsakot spriedumus par kopīgi lasītajiem notikumiem.

Vislabāk sāciet lasīt agri un lasiet bieži. Bet sākt nekad

„PASACIŅAS” TĒMA ☺☺☺

nav par vēlu. Sāciet jau šodien. Atcerieties, ka lasīšana ir ne tikai garīgs, bet arī fiziski nogurdinošs darbs. Tas prasa acu un rokas sadarbību. Tādēļ, lasot priekšā, lūdziet bērnu norādīt uz detaļām attēlos, palūdziet pāršķirt lappuses, vilkt vārdiem līdzī ar pirkstu. Tas pieradinās viņu lasīt no kreisās uz labo un pāršķirt lappuses no labās uz kreiso.

Bērniem ir piemēroti īsi dzejoļi ar daudz brīvām vietām lappusē. Tas padara tos bērnam viegli apgūstamus un ceļ viņu pašapziņu. Ir ļoti svarīgi lasīt bērnam priekšā, bet vēl svarīgāk ir pacietīgi noklausīties, kā viņš lasa jums priekšā. Bērnam ir ļoti patīkami, un tas viņu ļoti stimulē, ja kāds no vecākiem atzīst, novērtē viņa plaukstošās spējas.

Nemiet grāmatu, kas atbilst bērna lasīšanas spējām. Uzmanīgi klausieties, kā jūsu bērns lasa. Dariet to pārmaiņus - jūs izlasāt lappusi - bērns sākumā izlasa vārdu, tad teikumu, vēlāk rindkopu, kad viņa lasītprasme uzlabojas - pat lappusi. Paturiet prātā, ka iesācējs lasot vairāk nopūlas saprast vārdus, izlasītā saturu viņam ir grūtāk uztvert. Jūsu lasītais palīdzēs uzturēt interesi par stāstu, tādēļ bērnam uzdoto daļu labāk palieliniet lēnāk, nekā pārāk strauji, lai nezustu sajūta, ka lasīšana ir jautra un interesanta.

Vēl kāds labs veids, kā uzlabot bērna valodu un veicināt domāšanu, ir lasīto pārrunāt. Tomēr necentieties neko ieplānot, apspriest ikkatru stāsta sīkumu vai saņemt atbildi uz katru uzdoto jautājumu. Lasiet lēni un laiku pa laikam ieturiet pauzes, kurās skaļi izsakiat savas domas par izlasīto. Jūs varat minēt: nez kas varētu notikt tālāk, varat uzdot jautājumu: vai tu zini, ko nozīmē vārds “princese”, vai norādīt: tu saprati, tagad arī pelīte paslēpās zem sēnītes.

Stāsta pārrunāšana bagātina bērna valodu, palīdz sasaistīt izlasītos notikumus ar bērnam pazīstamām ikdienišķām sajūtām. Kad jūs runājat par sev pazīstamām lietām un pārdzīvojumiem, bērniem tas, iespējams, būs atklājums, kas bagātinās bērna valodu, paplašinās viņa izpratni par pasauli, dos iespēju iet tālāk, domāt un runāt par jaunām, aizraujošām idejām. Pastāstiet par stāsta autoru un ilustratoru, pārliecinieties, ka bērns saprot, ko katrs dara.

Kad pirmsskolas vecuma bērns jums ko stāsta, uzdodiet jautājumus, kas jums palīdz labāk saprast stāstīto. Tas iemācīs bērnam skaidrāk izteikties un liks viņam sajūst, ka jūs tiešām interesē tas, kas viņam jums ir sakāms. Visa jaunā pieredze - gājiens uz zoodārzu, muzeju, kino, kā arī draugu, radu apmeklējums, dod iespēju uzdot daudzus jautājumus, paskaidrojuma un atbildēt uz neskaidriem jautājumiem. ***Sarunāšanās paplašina bērna vārdu krājumu, izpratni par pasauli. Spēja uzturēt sarunu ir ļoti vērtīga prasme, tādēļ ir labāk ar mazu bērnu runāt vairāk, nekā pārāk maz.***

Izmantojiet bērna vārdu, lai viņu ieinteresētu par lasīšanu un rakstīšanu. Uzrakstiet vārdu pa burtiem, katru no tiem rakstot atsevišķi un nosaucot.

„PASACIŅAS” TĒMA ☺☺☺

Paskaidrojiet, ka tas ir viņa vārds. Iemāciet bērnu to rakstīt, piemēram uz saviem zīmējumiem. Sākumā rakstiet priekšā, burtu pa burtam. Izmantojiet magnētiskos burtus, rakstot vārdus uz ledusskapja durvīm. Pielieciet zīmīti ar bērna vārdu pie viņa istabas durvīm, tas viņam liks justies nozīmīgam.

Parakstiet bērna zīmējumus, piemēram: māja, suns utt. Kad kaut ko rakstāt, piemēram, iepirkumu sarakstu, lai bērns arī piedalās. Lēni rakstiet un skaļi nosauciet katru burtu. Žurnālos sameklējiet bērnu interesējošus attēlus un tos aprakstošus vārdus. Bieži pievēršot bērna uzmanību dažādiem uzrakstiem, viņš pamazām iegūms burtus un vārdus. Kad bērni raksta un saņem zīmītes, viņi saprot, ka rakstītam vārdam ir jēga. Rakstiet viņam īsas zīmītes, piemēram, kur meklēt saldo ēdienu. Vai, kādi ir izbraukuma plāni brīvdienās.

Ēdiena gatavošana ir labs veids, kā bērnam attīstīt valodu. Kopīgi ar bērnu pavārgrāmatā atrodi ēdiena recepti. Sastādiet vajadzīgo izejvielu sarakstu. Ejiet iepirkties un atrodi vajadzīgo. Lai bērns lasa uz iepakojumiem rakstīto. Lai viņš lasa gatavošanas pamācību un jūsu uzraudzībā izvēlas produktus, nepieciešamos traukus un sagatavo ēdienu. Pārrunājiet, kādēļ viss ir jādara ieteiktajā secībā. Atzinīgi novērtējiet bērna pūles.

Lasīšanas jēga ir izlobīt un saprast uzrakstīto domu. Gatavojot ēst, bērns pārliecinās par lasītprasmes priekšrocībām.

Rakstīšana palīdz bērnam labāk lasīt un otrādi. Lūdziet savu pirmsskolas vecuma bērnu nodiktēt jums stāstu. Tas varētu attēlot kādu kopīgu izbraukumu. Ja bērns prot rakstīt, viņš var to veikt pats. Stāstam var pievienot fotogrāfijas, gliemežvāks, kritušas lapas, čiekuru utt. Lūdziet bērnu uzrakstīt citam ģimenes loceklim domātu zīmīti. Lai bērnam ir viegli pieejami rakstāmie un papīrs vai dators. Palīdziet bērnam, uzdodot jautājumus, kuri ļauj labāk saprast stāsta notikumus. Paskaidrojiet rakstības likumus. Iesakiet lielākam bērnam pamācīt rakstīt mazāku bērnu - radu vai draugu, izdomāt kopīgu stāstu. Vairāk pievērsieties stāsta saturam, un maz vai nemaz neizrādīet un nelabojiet rakstības kļūdas, lai neizjauktu sajūtu, ka izdomāt un rakstīt ir viegli un jautri. Ar laiku, kad bērns būs kļuvis pacietīgāks, jūs soli pa solim nonāksiet arī pie pareizrakstības.

Kad bērns sāk rakstīt, viņš sāk saņemt pirmās kritikas, un tas prasa drosmi turpināt. Vecāku uzdevums ir palīdzēt bērnam atrast drosmi turpināt, jo vingrināšanās vienmēr uzlabo sniegumu. Un, ja vecāki izrāda atzinību par bērna pūlēm, viņi to iedrošina turpināt.

Runājiet ar bērnu un uzklausiet viņu. Lasiet kopā ar savu bērnu un pārrunājiet lasīto, kad vien varat. Pat, ja tas ir tikai avīžu raksts pie brokastu galda. ***Iedrošini bērnu rakstīt un rakstiski atbildēt. Lasiet paši,*** tā parādot bērnam, ka lasīt ir prieks un iespēja iegūt vajadzīgo informāciju!

„PASACIŅAS” VALODIŅA ☺

☺ Audzinātājam ir svētku frizūra – mati sasprogoti.

Gustavs /4.gr./ nojautā:

- Kāpēc tev mati virpulī?

☺ Gabriela /6.gr./ skatās pa logu un sauc:

- Reini! Tava māte aiziet!

Reinis smejojies:

- Tā ir mana mamma nevis māte!

☺ Valters /6.gr./

- Es aizķēros un nokritu!

Krišjānis mierinoši:

- Es arī pie reizes nokritu...

☺ 6-gadīgās grupiņas bērni pastaigas laikā ievēro, ka pazudusi stārķa ligzda lielajā kļāvā pie estrādes. Sāk visi spriest, kur tā varēja palikt? Roberts:

- Es zinu! Paņēma līdzī uz siltajām zemēm.

“PASACIŅAS” PALDIES ☺☺

☺ **PALDIES PII** “Pasaciņa” audzēkņu ģimenēm par atsaucību izgaismot Mūrmuižas tiltiņu 11.novembra pēcpusdienā!

☺ **PALDIES** no 4.grupiņas:

- **Elīzas ģimenei** par puzzle un sirsnīgo dāvanu grupiņai
- **Gustava ģimenei** par kartona krājumiem
- **Katrīnas mammai** par burvīgo Ziemassvētku kompozīciju
- **6.grupiņai** par atstarotājiem

☺ 6.grupas bērni **PALDIES** teic:

- **Reiņa ģimenei** par ābolu sulu
- **Sofijas ģimenei** par cienastu svētkos
- **Dārtas ģimenei** par bumbieriem
- **Alīnas vecākiem** par darba lapām burtu apgūšanai
- **Madaras mammai** par magnētiskajiem burtiem
- **Esteres mammai** par Adventes kalendāru

☺ 5.grupiņas **PALDIES**:

- **Evelīnas N. vecākiem** par āboliem
- **Haralda, Dārtas un Evelīnas S. vecākiem** par puzzle
- **Amandas vecākiem** par lielo LEGO kasti

“PASACIŅAS” darbi decembrī

❄ No **01.12-21.12.** – rotājam telpas, gatavojam apsveikumus, pušķojam egles, cepam piparkūkas un sagaidām Ziemassvētkus!

SVEICAM!

Lienes foto

*Ziema, ziema, sūti sniegu,
Lai uz zariem sarma zied.
Sargā meža balto miegu,
Bērniem ļauj ar slēpēm skriet!*

/J.Osmanis/

DZIMŠANAS DIENĀ

DĀVI OLIVERU BIČULI	02.12.
ARNO TORU	07.12.
KATRĪNU GAILI	19.12.
EDGARU POLI	22.12.
EVERTU CERIŅU	23.12.
ĒRIKU FŪRMANI	28.12.
EVELĪNU NERĀTNI	29.12.
LIĀNU VIKTORIJU BROKU	29.12.
INGU RASU	30.12.

VĀRDA DIENĀ

ARNO	01.12.
ARNOLDU	01.12.
SNEŽANU	02.12.
IVETU	12.12.
KRISTERU	18.12.
TOMU	21.12.
VIKTORIJU	23.12.
IEVU	24.12.
LARISU	25.12.
MEGIJU	26.12.
INGU	28.12.
DĀVI	30.12.